

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
 Negyedévre . . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

Véglegesen elintéződött a Habsburg-kérdés

Budapest, nov. 9. A MTI illetékes helyről nyert értesülés alapján jelenti: November 5-én szombaton délután a nagykövetség párisi tanácsának megbízásából az antant főhatalmak budapesti képviselői jegyzéket nyújtottak át a magyar kormányának, közölve, hogy a Habsburg-dinasztia trónfosztására vonatkozó magyar törvényjavaslat félreértésre adott alkalmat és ily viszonyok között a kisantant leszerelése

nem volna kieszközölhető. A jegyzék rámutatott annak szükségességére, hogy a nemzetgyűlés döntése teljesen szabatos legyen és ne nyújtson lehetőséget arra a feltevésre, hogy Magyarország ki akarja magát vonni a nagyhatalmak 1920 február 4-ik és 1921 április 2-iki teljesen világos határozatának érvénye alól, amely a Habsburgokat kizárja a magyar trón elfoglalásának jogából.

A főhatalmak és a szabadkirályválasztás

A magyar kormány a nagykövetség párisi tanácsának erre a figyelmeztetésére még aznap jegyzékben válaszolt, rámutatván arra, hogy a magyar nemzetgyűlés által másodszori olvasásban már elfogadott törvény harmadik szakaszának keretén belül módja nyílik a magyar kormányának arra, hogy a nagyhatalmak most kifejezésre juttatott kívánságának eleget tegyen.

A törvény harmadik szakasza utasítja

Törvény a karlista propaganda ellen

A kormány törvényben biztosított kezdeményezési jogának megővése céljából törvényjavaslatot fog a nemzetgyűlés elé terjeszteni, amelyben büntető rendszabályokkal kíván sújtani minden olyan propaganda szervezkedést, amely a fentiekkel ellentétben állana.

ugyanis a kormányt, hogy alkalmas időben a magyar trón betöltése iránt javaslatot tegyen. A magyar kormány kijelenti, miszerint kötelezi magát arra, hogy a nagykövetség tanácsának 1920. február 4-iki és 1921. április 3-iki határozatához, amely a Habsburgok restaurációját eltiltja, alkalmazkodik és a nagykövetségi konferenciában képviselt hatalmak hozzájárulása nélkül a királyválasztás kérdésében intézkedést nem tesz.

A Havas-ügynökség mai jelentése szerint a nagykövetség párisi tanácsát a magyar kormányának az a kijelentése kielégíti. A kisantant budapesti képviselői Bánffy Miklós gróf külügyminiszter előtt ugyanilyen értelmű nyilatkozatot tettek.

Az egységes párt rövidesen létrejön

Érdeklődést keltett politikai körökben az a hír, hogy nagyatádi Szabó István ma délután Bethlen István miniszterelnökkel tárgyal. Ez a tanácskozás tulajdonképpen külpolitikai vonatkozású, de ennek során az általános politikai helyzet is szóba kerülhet.

Az a koncepció, hogy a kereszténypárt és a kisgazdapárt úgynevezett konzervatív frakciója egységes kormányzó párttá olvadjon össze, a Budapestben időző politikusok között élénk megbeszélés tárgya. A kisgazdapártnak az a véleménye e kérdéssel szemben, hogy a programok összeegyeztetésénél a legelső sorban áll a tisztviselő és a munkás kérdés.

Az első kérdés úgy van beállítva a közvélemény előtt, hogy rendezése a kisgazdapárton múlik és hogy a drágaság is a párt politikájának eredménye.

A kisgazdapárt, mint velünk közlik, már több ízben kijelentette ezekkel szemben a maga álláspontját. — A legközelebbi nemzetgyűlési ülésen a kisgazdapárti politikusok módot és alkalmat keresnek arra, hogy rámutassanak arra, hogy milyen gazdasági szociális és más belső akadályoknak tulajdonítható, hogy a munkás kérdés és a tisztviselőkérdés radikális megoldása halasztódik. — Az ország pénzügyi állapotának ismerete nélkül senki ebben az ügyben véleményt nem mondhat.

Nagyatádi Szabó résztvesz az új alakulásban

Budapest, nov. 9. Ma délelőtt gróf Bethlen István miniszterelnök felkérte nagyatádi Szabó Istvánt, hogy a délután folyamán aktuális kérdések megbeszélése céljából keresse őt fel. A miniszterelnökkel való tanácskozás a késő esti órákig tartott. Ma este a kisgazdapárt körében csak néhány képviselő járt fenn, akik hangsúlyozták, hogy a miniszterelnök és nagyatádi Szabó István mai megbeszélésének nagyjelentősége van.

A miniszterelnök egyébként még a külpolitikai tárgyalásokkal van elfoglalva és csak ezeknek a befejezése után fog a belpolitikai helyzet szanalásáról tárgyalni. A kormányzópártok komoly elemei kétségtelennek tartják, hogy a miniszterelnöknek sikerül megalkotni az egységes pártot, mert erre az ország mai helyzetében feltétlenül szükség van.

Ezt megerősítette Rubinek István is, aki munkatársunknak kijelentette, hogy az egységspárt feltétlenül meg lesz és a miniszterelnöknek Hódmezővásárhelyen kifejtendő programja erre alapot nyújt.

Nagyon természetes — mondotta —, hogy az egységes pártot nagyatádi Szabó István nélkül elképzelni nem tudom. Meg is van a remény arra, hogy nagyatádi Szabó István részt vesz az új alakulásban.

Barla Szabó József a helyzetről a következőket mondotta:

— A kisgazdapárt több tagja ma délután tanácskozássra gyűlt össze, mert megállapodást kellett létrehozni arra, hogy a jövőben milyen alapokra támaszkodják a kormányzat. Amennyiben az egységes pártot nem sikerülne meg-

alakítani, akkor a leghelyesebb volna, ha a kormány a nemzetgyűlés mandátumának lejártával elrendelné az új választásokat.

A Keresztyén Nemzeti Egyesülés Pártjában szintén csak néhány képviselő járt fenn. A pártban hangoztatták, hogy a miniszterelnöknek az egységes párt megalakítására irányuló akcióját minden komoly elemnek támogatni kell.

Bethlen demokrata politikája a kivezető út

Budapest, nov. 9. Egy kisgazdapárti politikus a következő nyilatkozatot tette:

Én ma a magyar politikában az egyetlen fix pontnak Bethlen István gróf miniszterelnököt tartom, aki eredményeket tudott elérni és így a mostani időben minden támogatást megérdemel. Külügyi sikerei is csak neki vannak. Őt ma munkájában támogatni kell, mert mondom, hogy ő az egyetlen tisztán látó politikus. Az ő egyénisége a demokrata politikának csak előnyére válhat. Bethlen István gróf miniszterelnök helyes érzéssel ismerte fel a helyzetet és az egységes párt megalakításával meg fogja találni a nehézségekből kivezető utat.

Az ország társadalmi rétegei legnagyobb részének a kisgazdapárt körül kell csoportosulnia, mert ez a párt eddig is bebizonyította, nem csinál osztálypolitikát. Igaz, hogy a városi lakosság körében ezidőszertől népszerűtlen a kisgazdapárt, de ez mesterséges befolyásoknak tulajdonítható. Így egyesek a nagy drágaság okait szeretnék a kisgazdapártra áthárítani. A kisgazdapárt, híven eddigi törekvéseihez, kifejezetten más társadalmi osztályok érdekeit is felkarolja és ezt kifejezésre fogja juttatni. A budapesti iparosság például a legteljesebb mértékben óhajtott már régen, hogy a kisgazdapárt zászlaja alá sorakozhassék.

Az egységes pártnak azonban teljesen nyíltan és bizonyos pont-pontok kifejezésével kell jönnie és annak megtéveszthetetlen kimondásával, hogy a polgári demokrata kormányzás alapjait akarja megvetni. Minden becületés, tisztességes törekvésű embert szívesen látunk a pártban, de szakítani kell azzal, hogy a vezető pozíciókban a régen letűnt pártok emberei szerepelhessenek. Ha az egységes párt megalakulásában ezeket a törekvéseket megtaláljuk, akkor nem hinném, hogy ezek a fáradságok ne sikerüljenek és a párt működése eredménnyel ne járna. Azt hiszem, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök teljes őszinteséggel fog e téren eljárni és a kisgazdapárt rokonszenvét a legteljesebb mértékben is bírni fogja.

Newton lord a béke tartóhatatlanságáról

London, november 9. A felsőházban lord Newton kifejtette, hogy Közép-Európa mostani zilált állapota annak a békének tulajdonítható, amelyet az antant hatalmak Ausztriával és Magyarországgal kötöttek. Mindaddig, amíg a nagyhatalmak nem teszik jóvá azokat a végzetes tévedéseket, amelyeket a békeszerződések feltételeinek megszegésénél követtek. Európának ezen részében nem fognak helyreállani az egészséges gazdasági viszonyok.

Osztrák csapatok betörték Nyugatmagyarországba

Sopron, nov. 9. Tegnapelőtt és a tegnapi nap folyamán osztrák járőrök jelentek meg Pecsényéd, Siklósd, Tormafalu és Savanyukut községekben. A járőrök a savanyukuti állomáson több ízben feltűntek, a forgalom azonban a Déli vasúton egészen Savanyukutig a mai napig rendes volt, minthogy a vasút vezetősége a járőrportyázásokat nem tartja az osztrák haderő formális előnyomulásának.

Sopron, nov. 9. Sopronban nagy izgalmat keltett az a hír, hogy az osztrák csapatok bevonultak Nyugatmagyarországra és birtokukba vették Pecsényéd, Siklósd,

Savanyukut és Tormafalu községeket. Ennek a híre a Sopront környező falvak küldöttiségileg keresték fel a Sopronban székelő antant tábornoki bizottságot, amely előtt a községek küldöttiségének vezetői tiltakozásukat fejezték ki és védelmet kértek az esetleges kommunista lázadással szemben.

Almásy Sándor, Nyugatmagyarország főkörménybiztosa, tegnap délután Sopronba érkezett és Zsembery főispánnal hosszabb tanácskozást folytatott a népszavazással kapcsolatban. A főkörménybiztos az esti órákban autón visszautazott Szombathelyre.

Bizonytalan a népszavazás ideje

Sopron, nov. 9. Hivatalos helyről közlik: Több fővárosi lap ama közlése, amely szerint a népszavazást november 17-én fogják megtartani, nem felel meg a valóságnak, amennyiben a népszavazás időpontját az annak megállapítására egyedül hivatott soproni szövetségi tábornoki bizottság mindezt még nem állapította meg. (MTI.)

Ratifikálni kell a velencei egyezményt

Páris, nov. 9. A nagykövetségi tanács ma tartott ülésében elhatározta, hogy felszólítja Ausztriát, ratifikálja sürgősen a velencei jegyzőkönyvet.

Ausztria követelése

Bécs, nov. 9. Ausztria a soproni népszavazás érdekében azt fogja követelni, hogy a szavazási területen egyetlen magyar katonase legyen.

Javasolni fogja, hogy a paritásos helyi őrségeket szervezzék meg, követelni fogja

nyilván a népszavazás időpontját az annak megállapítására egyedül hivatott soproni szövetségi tábornoki bizottság mindezt még nem állapította meg. (MTI.)

továbbá az agitáció teljes szabadságát, a választói jogosultság legszigorúbb ellenőrzését és az Ausztriában lakó soproni illetőségű személyeknek a választási urnához való bebecsátását, végül kívánja, hogy a szavazásra nagyobb számú antant tisztet küldjenek ki.

A Felvidéken szigorúan ellenőrzik a magyar-szlovákokat

Kassa, nov. 9. Klíma kassai cseh rendőrigazgató közölte, hogy minden magyar-szlovák állampolgár naponta jelentkezni köteles a rendőrségen, ahol mindenkinek ügyében egyenkénti elbírálás alapján döntenek. A tartózkodási engedélyt sokaktól megvonták, több magyar vesető férfit és az államra veszélyes elemeket a helyi térszolgálatok őrizetbe vették.

Prága, nov. 9. Husak cseh miniszter a Ruthénföldön tett körútja alkalmával kijelentette, hogy a munkácsi Rákóczi-várat anélkül, hogy lényeges építkezésekkel változtatnának rajta, kaszárnyává fogják átalakítani.

A esodlatos szépségű történelmi vármű értékét ezáltal teljesen tönkreteszik, mert az ott lévő muzeális emlékeket elszállítják.

Megkezdődött a mozgósított cseh hadsereg leszerelése

Prága, nov. 9. A „Narodni Politika” jelenti, hogy Grassnitzban további két személy halt bele löseibe úgy, hogy a halottak száma ezzel tizenkettőre emelkedett. A súlyosan sebesültek közül 4 még mindég élet-halál között lebeg.

Prága, nov. 9. (Cseh Sajtóiroda.) A több-

segi pártok parlamenti bizottságának tegnapi ülésén Benes miniszterelnök közölte, hogy holnap leszerelési parancsot adnak ki az 1895-96. és az ezeknél idősebb korosztályok számára. miniszterelnök azt a reményét fejezte ki, hogy a többi korosztályoknak leszerelésére is hamarosan rá fog kerülni a sor.

Ellenünk irányul a lengyel-cseh egyezmény

Budapest, nov. 9. Politikai körökben nem kis meglepődéssel tárgyalják a cseh-lengyel egyezményt, amelynek éle félreismerhetetlenül Magyarország ellen irányul. A cseh-lengyel

egyezmény szerint ugyanis a lengyelek érdektelenséget jelentettek ki a Felvidékre nézve és ez a megállapodás élénk ellentétben áll a hagyományos lengyel-magyar barátsággal.

A Habsburg-kérdés

Prága, nov. 9. De Robien gróf, követségi tanácsos, Husek miniszter helyettese, a legutóbbi külpolitikai eseményekre vonatkozólag a következőképpen nyilatkozott:

— Franciaország szövetségeseivel teljesen egyértelműleg, lehetetlennek tart minden Habsburg-restaurációt. A trónfosztás törvénybeiktatása után a nagyhatalmak újabb lépése azért vált szükségessé, hogy biztosítékot kapjanak abban az irányban, hogy a Habsburgok

választás útján se kerülhessenek többé Magyarország trónjára. A magyar kormány erre a lépésünkre közölte velünk, a trónfosztó törvény teljes szövegét és egy nyilatkozatban tudomásunkra hozta, hogy a Habsburgoknak választás útján a magyar trónra való visszatérésének még a lehetősége is ki van zárva. Ez a nyilatkozat teljes mértékben kielégíti a nagyhatalmakat és minden további intézkedést feleslegessé tesz.

Jugoszlávia elhatározta a részleges leszerelést

Grác, november 9. A „Grazer Tagespost”-nak jelentik Belgrádból:

A minisztertanács a magyarországi helyzet tisztázására való tekintettel tegnap

elhatározta a behívott tartalékosok egy részének leszerelését. Az aktív hadsereg a határon marad mindaddig, míg Magyarországgal a normális viszony helyreállott.

A mezőgazdasági munkások biztosítása

Genf, nov. 9. (Havas) A munkáügyi értekezlet egyhangúlag elfogadta azt a javaslatot, amelynek értelmében fel fogják hívni az egyes kormányokat, hogy terjesszék ki a mezőgazdasági munkásokra is azoknak a szociális biztosítási törvényeknek kedvezményeit, ame-

lyeket eddig az ipari és kereskedelmi munkások érdekében hoztak. Az értekezlet 53 szavazattal 36 ellenében elvetette az olasz munkások képviselőinek azt az indítványát, hogy ezt a felhívást nemzetközi egyezmény formájába öltöztessék.

IV. Károly és Zita tartózkodási helye

Berlin, nov. 9. Párisból jelentik: Itt elterjedt hírek szerint a volt királyi párt, amely most uton van Gibraltár-felé, egyelőre egy londoni bankár nyári lakásán helyezik el, amíg Funchalban számára alkalmas tartózkodási helyet találnak. A kiszemelt épületek között van egy hajdani német szanatórium is, ez azonban rossz karban van.

A Benkő-Szmrecsányi ügy

Budapest, nov. 9. A Benkő-Szmrecsányi-affér ügyében a két fél megszakította a tárgyalásokat és az egész ügyet a felvett jegyzőkönyvekkel együtt a további elbírálás céljából az illetékes katonai becsületügyi választmányhoz tették át.

Irország külön alkotmányt kap

Páris, nov. 9. (Havas) Londonból jelentik: Megerősítik azt a hírt, hogy az ulsteri parlament elé törvényjavaslatot fognak terjesztani, amelynek értelmében Ulster a jövőben integráns részt alkotó tartománya lesz az irországi dominiumnak, amely a tengerentúli brit koronagyarmatokkal hasonló statutumot fog kapni.

A japán miniszterelnök meggyilkolása

Páris, nov. 9. (Havas) Tokióból jelentik: Hara gyilkosa bevallotta, hogy a merénylet már hosszabb idő óta készült. Több ízben akarta már megölni a miniszterelnököt, de mindannyiszor rendőrök voltak jelen és így nem tudta tervét hamarabb végrehajtani.

Még mindig nincs járványkórház

A járványbizottság, mint azt annak idején megirtuk, végső szükségéből úgy határozott, hogy a régi járványkórházat, mely a Városligetben van, kijavíttatja és azt rendeltetésének mielőbb átadja. A tanács a javítási munkálatokkal a mérnöki hivatal bízta meg, egyben a járványkórház igazgató-orvosaiul Dr. Hutiray József közközházi főorvost és Dr. Pauchly Géza orvost, a járványkórház gondnokául pedig Kiss Péter volt közközházi gondnokot nevezte ki.

Tegnap aztán Dr. Hutiray József főorvos azt jelentette a városi tanácsnak, hogy annak ellenére, hogy a mérnöki hivatal már napokkal ezelőtt megkezdte a járványkórház kijavítását és tatarozási munkálatait, az még jó 7-8 napig el fog tartani, úgy hogy a járványkórház megnyitása előreláthatólag csak 10 nap múlva fog megtörténni.

A jelentés során Dr. Hutiray részletesen ismertette a javítási munkálatot s magának a járványkórháznak rendkívül siralmas és megromlott állapotát. A jelentés szerint a falak le vannak dőlve és a tegnapi eső alkalmával a besüppedt tetőn át beesett az eső, melytől a kórházi termek plafonjai átáztak. Az ablakokat is újólag fel kell szerelni, nemkülönben az ajtókat is. Ezeknek szarufái végérvényesen kirendeltak. Szóval a kórház kőműves, ács, asztalos kesek erős beavatkozása folytán is csak 10 nap múlva fog megnyitni.

Ez idő alatt az ujonnan megbetegedett vörhenybetegeket az egyetemi klinikák ragályos osztályán helyezik el, jóllehet az az osztály főorvosának jelentése szerint igen zsúfolt. Ugyanis minden vörhenybeteg legalább 6 hétig kórházi ápolásra szorul a kér-veszedelmes és igen súlyos volta miatt. Most aztán a régi és az új megbetegedettek természetesen hamarosan betöltötték az egy. klinikák fertőző-osztályát.

Értesülésünk szerint még mindig fordulnak elő megbetegedések, ugyanarra, hogy tanácsos volna az összes iskolák bezárása, illetőleg a már bezárt iskolák szünetének meghosszabbítása. A járványt a debreceni orvosi kar nagy buzgalommal igyekszik elfojtani s remény van rá, hogy továbbterjedése meg fog akadályoztatni, annak ellenére, hogy a vörheny a legkifürkészetlenebb betegségek sorába tartozik.

A nagyköveti értekezlet döntött Albánia sorsáról

Olaszország erélyes politikát folytat Jugoszláviával szemben

Páris, nov. 9. (Szikratávirat). A népszövetség főttharkarsága táviratot kapott az angol kormánytól, amelyben felhívják figyelmét arra, hogy a jugoszláv haderőnek Albániába való előnyomulása alkalmas arra, hogy megzavarja a nemzetközi békét. Az angol kormány a népszövetség tanácsának közvetlen közbenjárását kéri abban az irányban, hogy vizsgálja meg a helyzetet.

A „Temps“ úgy vélekedik, hogy az angol kormány lépése következtében a népszövetség tanácsa kénytelen lesz haladéktalanul összehívni, hogy ezzel az incidenssel foglalkozzék.

Genf, nov. 9. (Havas) Lloyd George angol miniszterelnök táviratban kérte a népszövetség tanácsának haladéktalan összehívását, tekintettel arra az állapotra, amelyet Albániában a jugoszláv csapatok folytonos előnyomulása teremtett, hogy tegyék meg az intézkedéseket arra az esetre, ha Jugoszlávia vonakodnék vállalt kötelezettségeit teljesíteni és folytatná hadműveleteit.

Páris, nov. 9. (Havas) A népszövetségi tanács Párisban a jövő hét végén rendkívüli ülést tart, amelyen az albán kérdéssel foglalkozik. (MTL.)

Róma, nov. 9. (Szikratávirat) Politikai körökben elterjedt hírek szerint az olasz kormány erélyes lépésre készül a szerb csapatok Albániába való betörése miatt.

A szerb csapatok Albániában tovább folytatják előnyomulásukat és már megszállták Alessio erődjét.

Graz, nov. 9. A „Grazer Tagespost“ jelentéi Belgrádból: Albániai hírek szerint a miriditák Albánia egy részét önálló köztársasággá kiáltották ki. Elnökké *Kiona Markó* felkelő vezért választották meg. A tiranai kormánnyal tovább tart a küzdelem.

Róma, nov. 9. (Szikratávirat.) Azt a Jugoszláv Távirati Ügynökség által terjesztett hírt, amely szerint az albán fronton olasz tisztek is részt vesznek a harcokban, hivatalosan megcáfolták és kijelentik, hogy egész Albániában egyetlen olasz tiszt sincs, kivéve azokat, akik a durrazói szövetségközi bizottságban működnek.

Páris, nov. 9. A nagyköveti konferencia aláírta az albán határt megállapító döntést, A döntést az albán-görög-jugoszláv kormányok és a népszövetség fogja ratifikálni.

A református tanítók gyűlése

A Református Tanítók Országos Egyesületének nagyválasztmánya tegnap délelőtt 9 órai kezdettel a ref. egyház tanácstermében ülést tartott. A választmányi ülés azoknak a módosításoknak megvitatásával foglalkozott, amelyeknek segítségével az egyesületnek 1916-ban, a háborús viszonyok folytán megszakadt működése ismét lehetővé válnék és amelyek a kulturális munka mennél intenzívebbé tételét biztosítanák.

A gyűlést **Uray Gyula** elnök nyitotta meg, aki megnyitó beszédében beszámolt azokról az akadályokról, amelyek miatt eddig az egyesületi élet szünetelt, sőt az egyesület lapjának megjelenése is lehetetlenné vált.

A tanácskozás folyamán elhatározta a nagyválasztmány, hogy érintkezésbe lép az összes magyarországi protestáns tanítószervezetekkel, hogy szövetségbe való tömörülésre bírja fel őket s így az egyesülésben rejlő erő jobban ki tudják használni a magyar kultúra érdekében. Az egyesület lapjának újbóli megindítását is kimondották és az előmunkálatokra egy hat tagból álló bizottságot küldtek ki.

Az indítványok folyamán elhatározta a választmány, hogy akciót indít az irányban, miszerint a földbirtokreformmal kapcsolatban felosztandó nagybirtokokból az egyházak belhivatalnokai részére földet vásároljanak.

Gyűlés után a résztvevők **Baltazár Dezső** püspököt keresték fel, akit Simon Károly al-elnök üdvözölt.

Hamis váddal terhelt a bíróság előtt

Érdekes bűnpert tárgyalt tegnap délelőtt a debreceni kir. törvényszék **Szuhányi Andor** táblabíró elnöke alatt álló büntetőtanácsa. **Nagy Juliánna** Beresényi-utcai lakos ült a vádlottak padján hamis váddal terhelt.

Ugyanis a vádirat szerint **Nagy Juliánna** az oláh megszállás alatt névtelen levelet irt az oláh katonai hatóságnak, amelyben feljelenti **Sebők Pétert** és feleségét, hogy oláh katonát öltek meg s rejtettek el, azonkívül propaganda röpiratokat terjesztenek. A feljelentés nyomán az oláhok letartóztatták **Sebők Pétert** és nejét, azonban szerencséjükre egy emberes oláh tiszt kezébe került az ügy, aki anélkül, hogy bántalmazta volna őket, a rendőrséghez tette át a feljelentést. Az oláhok kivonulása után a rendőrség letartóztatta **Nagy Juliánna**t, akit a névtelen levél megírásával gyanúsítottak. **Nagy Juliánna** a rendőrség előtt beismerő vallomást tett.

A tegnapi főtárgyaláson azonban már mindent tagadott s azt állította, hogy a rendőrség előtti beismerő vallomást csak kényszer hatása alatt tette. Több tanút hallgatott ki a bíróság, akik kedvezően vallottak **Nagyráczné** népe. Legfontosabb volt az írásszakértő, **dr. Bodnár Géza** véleménye, aki íráspróbát vett ki **Nagyráczné** és ennek alapján megállapította, hogy a névtelen levél írója nem **Nagy Juliánna** volt, mert az írása még csak nem is hasonlít a névtelen levélhez.

A bíróság ennek alapján felmentette **Nagy Juliánna**t a hamis vád alól.

Lefkovic és Vági nem mennek Oroszországba

Megirtuk tegnap, hogy **Rubin Farkas** gyilkosát, az életfogytiglani fegyházra ítél **Reinheimer Rezsőt** kiadta a magyar kormány Szovjetországnak, cserébe az Oroszországban tuszként visszatartott magyar hadifoglyokért. Mint most kiderül, az orosz kormány által Magyarországnak átadott jegyzékben **dr. Lefkovic Vilmos**, volt szocialista párttitkár, későbbi közoktatásügyi politikai megbízott, aki, 11 évi fegyházra és **Vági István** direktoriumi tag, aki 5 évi börtönre volt ítélve, szintén benne vannak a kiszolgáltatandó kommunisták között. Azonban **Lefkovic** és **Vági**, mikor tudatták velük, hogy orosz szovjet kikérte őket, kijelentették, hogy inkább kitöltik büntetésüket, de nem mennek Oroszországba. Így csak egyedül **Reinheimer Rezsőt** adták át **Rigában** a szovjet kormánynak.

Handler Gyulát, aki a kommün alatt egészségügyi politikai megbízott volt, nem

kérte ki a szovjet. **Handler** különben kijelentette, hogy ha kérték volna is, akkor sem menne el Magyarországból.

Volt az elítélt debreceni kommunisták között egy intelligens, rendkívül képzett meggyőződéses kommunista, **Zsuga Imre** tanárjelölt, aki kijelentette a fogházban, hogy szívesen elmenne Oroszországba. Azonban kívánsága nem teljesülhetett, mert nem volt benne az Oroszország által kért kommunisták névsorában.

— **Az egyetemi internátus megnyitása.** Az egyetemi állami internátus ideiglenesen tudvalevőleg az Országos Tanítói Arvház egyik pavillonjában nyert elhelyezést. Ennek a pavillonnak ünnepélyes átadása szombaton délelőtt fél 11 órakor fog végbemenni **Dr. Sülek Aladár** miniszteri oszt. tanácsos jelenlétében, aki az ünnepélyen a kultuszminisztert fogja képviselni.

NAPI HIREK

Örvendetes

jó oldala van minden rossz dolognak. Ez a régi igazmondás jut eszünkbe, amikor hírül vesszük azt a legújabb barbarizmust, amit a csehek követtek el Pozsonyban, az ősi magyar koronázó városban, mely ma a Bratislava gúnynev alatt szégyenkezik. Szokolisták és cseh legionáriusok fényes nappal vitélül megtámadtak egy művészi szobrot és rövid idő alatt győzelmet arattak fölötte. Akik a háború éve alatt, a harcok alatt már nemzeti szokásukká vált mozdulattal emelték ég felé a kezüket, ha eleven ellenséget láttak, most felemelték a kezüket, hogy támadást intézzenek a holt anyagból készült szobor s egyben az emberi civilizáció ellen. Ledöntötték és darabokra törték **Mária-Terézia** fehérmárványból készült lovasszobrát, a magyar zseni **Fadrusz János** remekét s ezzel szégyenbé tették az egész művelt emberiséget.

Pótolhatatlan, fájdalmas vesztesége ez a kultúrának, a művészetnek s közelebbről a magyar képzőművészetnek, de ránk nézve két örvendetes momentumra mutathatunk rá ez esetről folyólag. Az egyik az, hogy a fejlett kultúrával kérkedő csehek az egész világ előtt fényes bizonyítékot szolgáltatottak letagadhatatlan barbarizmusuknak, másik pedig az a nem kevésbé örvendetes megállapítás, hogy gyöngékek érzik magukat s félnek a multnak még az emlékeitől is.

Ily körülmények között számíthatnak-e arra, hogy tartós lesz az az uralom, amit elvakult bosszuvágy és féltel mert érdek juttatott nekik?

Bizonyára nem.

— **Közygűlés.** Debrecen város törvényhatósági bizottságának október havi közygűlése még a mult hó végére volt tervezve. A közbejött országos események miatt azonban a közygűlés elmaradt. Most értesülésünk szerint, e hó végére hívják össze a törvényhatósági bizottságot. A közygűlés tárgysorozatán nagyon sok komoly városi ügy fog szerepelni, épen ezért a közygűlés igen érdekes lefolyásnak ígérkezik.

— **Dolgozik a statisztikai hivatal.** Nemrégiben a városi tanács megbizta a statisztikai hivatal vezetőjét, hogy a hivatal új munka programját terjessze be. Ugy értesültünk, hogy a statisztikai hivatal más programot, mint a már benyújtott munkaprogram, nem mutathat be. Ennek ellenére is a legprecízebbül működik ez a fontos hivatal és már eddig is igen szép feldolgozásra váró anyagot gyűjtött össze. Nagy kár volna, ha a város e fontos hivatal végleges megszervezésénél szükkéülködne.

— **Kimutatást készítenek a tisztviselőkről.** A belügyminiszter rendeletet intézett az összes törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városok polgármestereihez, melyben részletes kimutatást kér, hogy mennyi a tisztviselői létszám és egyes tisztviselők állásuk után milyen dotációban részesülnek. Külön jelentést kell tenni a fogalmazói, valamint a kezelő tisztviselői karról. A kimutatásban föl kell tüntetni egyenként, hogy egyes tisztviselőknek milyen a képzettségük és mióta állanak a városok szolgálatában. Ez a körrendelet a közygűlés államosításával van összefüggésben.

— **A Népszerű Főiskolai Tanfolyam** előadásai nov. 10-én, csütörtökön megkezdődnek. A megnyitó előadásokat **dr. Tankó Béla** (Dante) és **dr. R. Kiss István** (Erdélyi fejedelemség) tartják fél 6, illetőleg fél 7 órakor. Vasárnap 11 órakor **dr. Varga Zsigmond** egyetemi tanár a magyar műveltség ősi elemeiről ad elő. A vasárnap közölt program 3 új előadással gazdagodott, amelyeket az ujonnan megnyitott orvosi kar professzorai fognak tartani:

Dec. 6-án fél 6 órakor: **dr. Huzella Ti-** vadar: A társadalom betegségei.

Dec. 9-én fél 6 órakor: **dr. Máday Ist-** ván tanársegéd: Abnormis gyermekekről.

Dec. 13-án fél 6 órakor: **dr. Verzár** Frigyes: A rádium hatása az élő szervezetekre.

Nagy hózivatarok voltak Anglia és Wales egyes részeiben.

— **Pécs vagy Miskolc?** A selmeci erdészeti és kohászati akadémia tudvalevőleg hosszú bolyongás után Sopronban nyert elhelyezést. A nyugatmagyarországi bizonytalan helyzet idején az akadémia is kénytelen volt Sopronból elmenni s így a híres selmeci diákok ismét földönfutókká lettek. Az akadémiaért most Miskolc és Pécs verseng. Mindkét város vidékére hivatkozik, mikor váró kezét nyújtja a hontalan diákság felé. Mi pedig megannyian eszékelve óhajtjuk, hogy bár már Selmecen látnánk viszont a híres akadémiát.

— **Ügyvédi hír.** Daróczy József nyug. kir. törvényszéki bíró ügyvédi irodáját Debrecenben, Szent-Anna-utca 18. sz. alatt megnyitotta.

— **Az „Arany János Társaság”** legközelebbi rendes közgyűlését hírlapilag későbbben közteendő időben fogja megtartani.

— **Véglegesítés.** A polgármester dr. Nagy József ideiglenes minőségű adótisztet állásában megerősítette és véglegesítette.

— **A villamosjegyek árának emelése.** Mint nemrégiben jeleztük, a H. V. igazgatósága tarifacemelés engedélyezése és új villamos áramár megállapítása tárgyában a városi tanácshoz beadványt intézett. A tanács egyik közelmúlt ülésén ez ügyben úgy határozott, hogy kiküldött egy dr. Zempléni Kornél tb. tanácsnok, Aberle Rajmond vill. vál. ig., Vargha Elemér tb. főjegyzőből és dr. Vádray István tanácsnokból álló bizottságot, hogy a tárgyalásokat kezdjék meg a H. V. igazgatóságával. A tárgyalás időpontját november 8-ika után határnapul kitűzve. Amint most értesülünk, a tárgyalás elmaradt, mert a tárgyalásokra a H. V.-hez a központból igazgatót eddig még nem küldtek ki. Így a tárgyalás csak a jövő hét egyik napján fog megtörténni.

— **Fráter Gyula temetése.** Tegnap délelőtt temették el nagy részvét mellett Fráter Gyula h. malomigazgatót, aki pár nap előtt tragikus körülmények között halt meg. A temetésen a kiterjedt rokonságon kívül megjelentek az elhunyt barátai és nagyszámu tisztelői is, akik mély megilletődéssel kísérték végső útjára a mindenkitől szeretve tisztelt öreg urat.

— **Segélykiutalás.** A városi tanács dr. Hortobágyi Ernő előjárósági kapitánynak 3000 korona segélyt utalt ki.

— **November 15-én külön gyorsvonat lesz.** A szolnoki Tiszahid megújított vasszerkezetének behúzásával kapcsolatos műveletek miatt november hó 15-ikén az 1701. sz. gyorsvonat Nyiregyháza—Budapest, továbbá az 1711. és 1712. sz. vonat Budapest—Debrecen—Szerecs között nem közlekedik. Az 1701. sz. gyorsvonat helyett ugyancsak november 15-én Debrecenből Szerecs—Miskolcra át egy külön gyorsvonat fog Budapest Nyugatiig közlekedni. Indul Debrecenből 8 óra 17 és Budapestre érkezik 16 óra 40 perccor. Ezen külön gyorsvonatot a tényleges kilométer távolságnak megfelelő gyorsvonatu menetjegy ellenében bárki igénybe veheti.

— **Ady Barátainak-Köre.** Ady Endre irobarátai találkoztak vasárnap délután, hogy közös munkaprogramban állapodjanak meg, mely az elhunyt nagy magyar költő kultuszát szolgálja. Elhatározták, hogy haladéktalanul hozzálatnak az Ady Endre életére és életművére vonatkozó adatok gyűjtéséhez s az egybegyűjtött anyagot időnkint könyv alakban publikálják. E kiadvány szerkesztésére, mely *Ady-múzeum* címen fog megjelenni, Dóczi Jenőt és Földessy Gyulát kérték meg. Ady barátainak természetesen messzebbmenő programjuk is van: komolyan akarnak törődni az Ady-émlékű, az Ady-kiadások stb. sorsával is. E feladatok megbeszélése céljából havonta minden hónap 22-én gyűlnek egybe s e találkozásról természetesen értesíteni fogják Ady ama barátait is, kiket az idő rövidsége miatt az első megbeszélésre nem hívhattak meg.

— **Ifj. Schaff János táncintézetében** a Royalban a gazdálkodó ifjak táncanfolyama (kizárólag polgárcsaládok részére) e héten megkezdődött. Beiratást még elfogadok. Külön órák a nap bármely szakában.

— **A város eselédjeinek kérése.** A városi kerületek és béreseket legutóbb ruha segélyt kértek a várostól, amely a mostani nehézségekben a minden igyekezete mellett sem tudta természetben felruházni a városi kerületeket és béreseket. Azonban a tanács legutóbb mérlegelte a kerületek és béreseket fontos munkáját, épen ezért részükre az 1921. évre 4000—4000 korona segélyt utalt ki. Ha tekintetbe vesszük, hogy egy rend ruha 6—7000 korona és egy pár csizma 10—16 ezer korona — elég behatóan tud mérlegelni a városi tanács?

— **Hadifoglyok illetékei.** Ismételt tudakozások folytán felesleges utánjárások elkerülése végett a honvédelmi miniszterium hadifogly-osztálya közli, hogy a leszerelt, hazatért hadifoglyok a hadifogság időtartamára járó illeték-utólagjaikat a leszerelési igazolvány alapján csak állandó tartózkodási helyük szerinti illetékes törvényhatóságnál (Budapestben a központnál, vidéken a járási népgondozóknál és kirendeltségeknél) kérelmezhetik, ahol az illetéktulajdonosok kérvényük alapján folyósíttatnak.

Az elhurcolt vasuti anyag visszaszerezése

Portorose, nov. 9. A vasutügyi bizottság naponta teljes üléseket tart és az albizottságokban tárgyalja a rendkívül bonyolult problémákat. *Walther* és *Szilágyi* magyar delegátusok fáradságtalanul részt vesznek a megbeszéléseken, amelyek néha éjjelig tartanak. Törekvésük főleg arra irányul, hogy a *vasuti anyagnak, elsősorban a tartálykocsiknak kiadást és szállítást idején lefoglaltak és elhurcoltak és amelyeket, noha világosan a vasutaknak magán tulajdonról van szó, ma sem akarnak visszadni.* Ugy látszik, hogy az 1918. év november óta elhurcolt kocsik visszaadásának kérdése a párisi jóvátételi bizottságra lesz bízva, de azért még nem adtak fel minden reményt, hogy a kérdés sikeresen nyer megoldást. A bizottságok anyagának igen fontos pontja a szállítási szolgáltatnak egyáltalában a forgalmi politikának egységesítése és az utlevél ügy kezelésének megkönnyítése. A portorosei bizottság most Olaszországnak a légi postai szolgálat egységesítéséről szóló javaslatát tárgyalja.

Az angorai egyezmény

Paris, nov. 9. A párisi angol nagykövet kormánya nevében két memoiret nyújtott át az angorai egyezmény ügyében a francia külügyminiszteriumnak. Angliának az a véleménye, hogy a *Franciaország és a kamelisták között létrejött egyezmény külön békét jelent, mely ellentétben áll a londoni egyezménnyel.*

Róma, nov. 9. Igen jól értesült forrás szerint az olasz delegáció az angorai kormánynál való szívélyes fogadtatás után azt a reményét fejezte ki, hogy az *olasz—török egyezmény megkötésére irányuló tárgyalások eredménnyel fognak végződni.* Megoldásra vár különben az Adalis kiürítésére vonatkozó kérdés.

MEGNYILT
AZ
APOLLO
Divatárúház

a Vármegyeháza szomságában,
Piac- és Miklósi-utca sarkán.

Des vásárlók férfi és női ruhaszervekben, kötött kabát és garatúrák, férfi és női fenékneműk a legújabb kivitelben, flanellek, vásznak és zellerek nagy választékban olcsó szabott árak mellett kaphatók.

— **Felügyelőiktatás a tiszai ev. egyházkerületben.** Nyiregyháza-ról jelentik: A tiszai ág. h. ev. egyházkerület november 6-án, vasárnap délelőtt iktatta a néhai Szent-Iványi Árpád halálával megüresedett felügyelői székébe az összes egyházak, közép és főiskolák által egyhanguan megválasztott dr. *Mesko* László volt főispánt és államtitkárt az összes egyházi, politikai és katonai hatóságok képviselőitől. Az új felügyelő hatalmas szókincsű beszéde, amely a tüzes hazafiság, kitartó, eszűggedés-telen remény és meleg egyháziasság jegyében mélyhatású gondolatokban bővelkedett, teljesen lekötötte a figyelmet. *Geduly* Henrik püspök közvetlen melegséggel, a református egyház nevében dr. *Révész* Kálmán, a nemzeti hadsereg nevében *Ludwig* E. tábornok üdvözölték a kiváló egyházi vezérferfiut. A beiktató közgyűlést *Lichtentein* László főispán figyelemreméltó beszéddel vezette be, amelyben élénk hatással utalt a mai társadalmi és politikai helyzetre.

— **Biborok. Bánatok. Borok. Maizner** János, lapunk póttalalkú munkatársának verskötetét nap-nap után széles körökben igen nagy érdeklődés nyilvánul. Egyszerű, finom versek ezek, olyanok, mint a timplomba igyekvő ünnepnap parasztlányok; mindig kedves dolgokat bont, szerelmet és bánatot dalolók. A csinos kiállítású verskötetet Csáthy Ferenc-cég bizományában, a Magyar Nemzeti Lapkiadó vállalat nyomásában fog megjelenni a szerző fényképével és aláírásával. Felkértenek mindazok, akik a műre előfizetési ívet kaptak, hogy legkésőbb vasárnapig, november 13-ig, a Csáthy könyvesboltjába (Piac-utca 8.), vagy lapunk szerkesztőségébe küldjék be, hogy a kötet pontos expedálása késedelmet ne szenvedjék.

— **A Baross-szövetség karácsonyi vásárja.** Élénk emlékeztetésben van még a közönségnek a Baross-szövetség tavalyi, jól sikerült karácsonyi vásárja. A Baross-szövetség az Erzsébet-nőegylettel karöltve megismétli a karácsonyi vásárt és pedig december 10—11-én, az Arany Bika disztermeben. Ismét valóságos sátorvásárt állítanak fel a disztermeben, ahol a közönség meglepő olcsó áron szerezheti be karácsonyi szükségletét. Az árusítást urleányok fogják végezni. A karácsonyi vásár iránt már is igen nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Menekült főiskolai hallgatók segélye.** Felhívjuk azokat a menekült egyetemi, gazdasági akadémiai hallgatókat és tanítóképzőintézetű növendékeket, akik tanulmányi segélyt kértek, hogy ma, csütörtökön délután négy órakor a kirendeltség hivatalában személyesen megjelenni sziveskedjenek. *Menekültügyi kirendeltség.*

— **Tűz a faskamrában.** Tegnap délután fél három órakor tüzoltók robotgok be az Arany János-utca. Ugyanis özevgy *Faragó* Andrásné Arany János-utca 44. szám alatti lakostól tüzet jeleztek. A tüzet a házbellek vették észre. A tüzoltóság azonnal a helyszínre sietett és félóra munka után a tüzet lokalizálta. Hír szerint a tűz úgy keletkezett, hogy *Faragó* né szobalánya egy kosárban parasztat vitt a szobából, miközben a faskamrába ment fáért. A parasztat a faskamrában elhullatta s ettől az ott felhalmozott forgács tüzet fogott és az egész kamrá lángba borította. A kár jelentékeny, mivel a faskamrában igen sok tüzelő anyag volt felhalmozva. A tüzesetből kifolyólag a rendőrség vizsgálatot indított.

— **Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének közleménye:** Tisztelt tagjainkat, kik a kedvezményes tűzifa utalványait még ki nem váltották, újlag felkérjük ennek eszközzésére. Fautalványok kiosztása Pénzügyi palota fsz. 13. sz. szobában. Akiknek pedig az utalványa kézben van, tűzifa illetőségüket haladéktalanul szállíttassák el a H. V. telepén (Kékes utca végén) levő fátelépünkről. Ugyancsak felkérjük a tagjainkat, kiknek cipőtálp utalványa van, hogy a talpot 40 kor. befizetése ellenében, Vár-utcai kedvezményes elosztó helyünkön minél előbb váltsák ki. Megjegyzük, hogy akinek utalványa nincs, az sem utalványt, sem talpot nem igényelhet, mert az eziránti igényt június hó 25 ig be kellett jelenteni.

Olcsó

Olcsóbb

Legolcsóbb

a Hajdusági

FÉRFI és FIU ruháizlet áru

Piac-u. 67.

FÉRFI öltönyök már 1600 koronától.
FIU öltönyök már 1300 koronától.
Rövid FÉRFI téli kabátok 1950 koronától.
GYERMEK téli kabátok 800 koronától.
Fekete és barna bőrkabátok 600 koronától.
Előzekény kiszolgálás. Olcsó szabott árak.

— **Jó pártit keresek.** Minden nagy történelmi eseménynek meg vannak a maga humoros esetei, nem volt kivétel a legutóbbi, szomorúan végződött királypuccs sem. Most, utólag derül ki egy-egy józsu eset és terjed rohamosan, míg lassankint közzsájon forog. Ezek közül való az utóbbi is.

A királypuccs második napján, mikor Osstenburg csapatai már Budaörs körül jártak, egy több tagu társaság rötta Budapest utcáit. A társaságban volt egy megcsontosodott agglégény is, aki már évek óta készül a nehéz s veszélyes lépésre... a házasságra. Késő este volt már, az utcák is néptelenek, kihaltak.

A társaság séta közben egy középület elé érkezett, amit katonai készütség őrizett. A társaság nem vette észre az őrséget és nyugodtan be akart menni, mikor az őrség hirtelen körül fogja őket, a sötét éjszakában felharsan egy harsány kiáltás:

Alj! Mit keres, milyen pártit?

A társaság tagjai meghökkentek, hirtelen nem tudták, kik előtt állanak, mit mondjának: királypártiak-e, vagy szabadkirályválasztók?

A megdöbbenő, néma csendet a vén megcsontosodott agglégény törte meg, aki szörnyen indignálódva felelt:

— Még nem tudjuk — *hát jó pártit keresek!*

— **A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete** értesíti tagjait, hogy az Apolló Urania, Uranus és Vignszínház mozgók vezetőségével oly irányu megállapodást kötött, miszerint tagjainak nevezett mozgoszínházak látogatásánál 25 százalékos árkedvezményt nyújthat. A Csokonai-színház 10 százalékos árkedvezményt nyújt az esti 7 órai pénztárnál. Kedvezményes jegyutalványok *Hornung János* titkárnál (Kontsek Körnel-cég) válthatók.

— **A patkányok irtása.** A patkányokat mérgekkel (phosphor, arsen, strichain) vagy patkánytyphusbacillussal nem tanácsos irtani. Parker a patkányok irtására a *Redier*-módszert ajánlja. Eszerint a him patkányokat nem kell irtani, hanem csak a nőstényeket. Ilyenképen több lesz a him, melyek felfalják a kicsinyeket, de meg a nőstényeket is örökösön zaklatván, ezeket halálra kinozzák. Ha him patkányt fognak el, azonnal szabadon kell bocsátani. Épületekből a patkányokat kiirtani csak gázzal lehet; jó erre a kénoxid, acetylen, carbodisulfid. A patkány terjeszti az emberi veszedelmes betegségeket, szennyezi az élelmiszereket. A háboruban a lövészárokból a *Weil*-betegséget terjesztette a francia katonák között. Japánban is egy sajátos betegséget terjeszt (Rat-bite Fever). Terjeszti még a pestist, trichinost, tuberkolozist. Éhes patkányok az embert is megtámadják. A patkányok okozta kár élelmiszerekben évente meghaladja a 15,000,000 font sterlinget. A patkány igen szapora állat, egy pártól évente 800 patkány származhat.

— **Menhelyet az aggoknak!** A rendőrség központi ügyeletén tegnap este előállítottak egy öreg állástalan egyént, akibe már csak hálai járt a lélek. A szegény elárvult öreget a rendőrség leutalta a fogdába, mert máshol nem tudják az ilyeneket elhelyezni. Így tehát egy ilyen elárvult, tehetetlen öreg egy éjszakát kénytelen rovtomultu csirkefogók és zsványok társaságában eltölteni, mert a sors rideg keze az élet nehezebb kerékvágására terelte és mert Debrecen nem rendelkezik egy olyan intézménnyel, amely a munkáértelen és munkanélküli elaggottaknak hajlékot nyújtana. Szomorú, hogy egy 100 ezer lakosu városnak nincsen egy olyan szeretethelye, amely nyugalmat adna az elárvult öregeknek addig, amíg a szegényházakban el nem helyezhetők.

— **Vonatrablás nyílt pályán.** Newyorkból jelentik, hogy Paxtonban egy tuet banda nyílt pályán megállította a gyorsvonatot. A postaszekrényt, amely nagy összegűket tartalmazott, felrobbantatták. Az ellenálló vasutasokat és postásokat megsebesítették.

— **Orvosi, jogi, gazdasági könyvek,** leg nagyobb választékban *Harmathy* könyvkereskedésében Fűvészker-t. u. 14. Telefon 374.

— **Gyorsírók összejövetele.** A debreceni gyorsírók szombatán délután 4 órakor a közéletmesési hivatalban megbeszélést tartanak. Felkéretnek a gyorsírók, hogy a megbeszélésen pontosan és minél számosabban jelenjenek meg.

— **Javult a külkereskedelmi forgalmunk.**

A központi statisztikai hivatal kimutatása az 1921. év első felének külkereskedelmi forgalmáról a múlt évihez képest jelentékeny emelkedést mutat. A behozatal 6'9 millió mm., tehát 1'5 millió mázsával több, mint a múlt évi egész behozatal. A kivitel az előző évi 5'2 millió mm-val szemben 4 millió mm. volt. Ezt az emelkedést főleg a vasérc nagyobb forgalma és a gabonaneműeknek az előző évi kivitelnek háromszorossá váló emelkedése, amely 550 ezer métermázsa emelkedést mutat fel. A kivitt áruk 65 százalékát Ausztriába exportáltuk.

— **Megszűnt az aradi vasutigazgatóság.**

Aradról jelentik: október 15-ével megszűntek az aradi vasutigazgatóság működését. A vasutigazgatóságot két részre szakították és a brassói, illetve temesvári igazgatósági területhez osztották be. Az aradi igazgatóság épületében magasabb vasuti iskolát állítanak fel.

— **A külföldi gabonapiac helyzete.**

Az amerikai Egyesült-Államok augusztusban 67 millió busel (36'34 liter) buzát és lisztet adott külföldre el. Ezt az igen nagy mennyiséget a malmok vásárolták. Ott a tengertermés augusztusban annyira javult, hogy a tavalyi rekord termésnek csak 50 millió busellel maradt alatta. Kanadában az ideai termést a következőben becsülik: buza 294, zab 466, árpa 56, rozs 12 millió busel. Indiában is a megfelelő csapadék következtében javult a helyzet. Argentiniában szintén az esőzés folytán javultak a terméskilátások. Németországban a németpénz értékcsökkenése következtében a buzaárak tonnánként 300—400 márkával emelkedtek. Franciaországban nagy az esőhiány, így az őszi munkálatok igen lassan haladnak. Romániában nagyobb bankok a kinstár részvételével gabonakiviteli szindikátust alakítottak 500 millió lei alaptőkével. A szindikátus köteles az egész gabonakivittelt lebonyolítani és ezért 2 és fél százalék jutalékot fog kapni. Bulgáriában 60—80 ezer vagon kivitelre számítottak, holott csak körülbelül 360 vagon buzát és 580 vagon rozst tudnak külföldre szállítani.

Csak a vasúti kocsi belsejében szabad utazni

November elsejével életbelépett a kereskedelmi miniszternek egy rendelete, amely azt célozza, hogy a háborus eszterndők kényszerűsége folytán szokássá vált vonat tetején való utazást és az ezzel járó mindennapos szerencsétlenségeket megszüntesse. A rendeletet a következőkben ismertetjük:

A személybiztonság megóvása és a vasúti kocsikon okozható rongálások elkerülése érdekében az utasnak menetközben csak a személyszállításra rendelt kocsi belsejében szabad tartózkodnia, illetve helyet foglalnia. Tilos tehát a kocsik tetején, lépcsőjén, hágsóin, összekötő hidjain és a nyílt kocsiközökben az utazás és a tartózkodás, nem különben tilos a kocsik ablakain keresztül való be- vagy kiszállás is.

Ezen tilalmunk megszegése esetében az az az utas, aki a kocsik tetején utazik, vagy tartózkodik, az általa okozott kár, és ha kár nem okoztatott is, legalább a megállapított 150 koronát tevő illetéket tartozik megfizetni. Az az utas pedig, aki menetközben a kocsik lépcsőjén, hágsóin, összekötő hidján vagy a nyílt kocsik közökben utazik, vagy tartózkodik, vagy a kocsik ablakon keresztül száll be, vagy ki, az általa okozott kárt, de ha kár nem okoztatott is, legalább a megállapított 50 korona illetéket köteles megfizetni.

GERŐ ruha árjegyzéke:

Férfi öltöny és felöltők	K 2400-tól feljebb
Fiu öltöny és felöltők	K 1800-tól feljebb
Gyermek öltöny és kabátok	K 670-től feljebb

Rövid téli kabát, szörme és bőrbecek nagy választékban olcsó szabott árak mellett kaphatók

Gerő Ernőnél Debrecen
Piac-utca 69. (Megyeházzal szemben.)

— **A rozsda hatása a buzaszalma-takarmány értékre.**

A kanadai kísérleti állomás jelentéséből tűnt ki, hogy a rozsda buza szalmája több fehérjét és kevesebb nyers rostot tartalmaz, mint a rozsdamentes buzáé. Emez adat, amely szerint a rozsda buza szalmája takarmányozási szempontból értékesebb, saját megfigyeléseim szerint is megerősítést nyer, mert azt az állatok, ha rozsdától tulságosan nincsen ellepve, mohón fogyasztják. És etetése is előnyösebb, mint a teljesen érett rozsdamentes buzaszalmaé. Mit a mostani takarmányiaséges viszonyok között gazdatársaim figyelmébe ajánlok.

— **Elfogták a Hamburg-szállóbeli gyilkost.**

Megirtuk, hogy a budapesti Hamburg-szállóban meggyilkolva találták *Rusznýk* Anna telefonkezelőnőt, egy óbudai pék leányát. A gyanu egy tengerész altisztre irányult, aki a leánnyal együtt bérelt ki szobát a Hamburg-szállóban. A budapesti rendőrség erős nyomozást indított a gyilkos után és munkáját tegnap már siker koronázta. Tegnap délelőtt 12 órakor jelentették a Magyaróvára kiküldött detektívek a budapesti főkapitányságnak, hogy *Rusznýk* Anna gyilkosát elfogták. A gyilkos *Schreiter* József, aki kihallgatása során beismerte, hogy a gyilkosságot ő követte el. A budapesti főkapitányságról *Nagy Dénes* és *Angyal Lajos* detektívfelügyelők Magyaróvára utaztak, hogy a gyilkost Budapestre hozzák.

— **Visszaelés a Hadigondozó nevével.**

A m. kir. Hadigondozó Hivatal vezetője nevével ellátott ívvel két fiatalember jogtalanul a nemzeti imádság nyomtatott példányait egyes házakban árusítja. — A Hadigondozó Hivatal figyelmeztet mindenkit, hogy az állítólagos megbízással járó szélhámosokat, akik a saját céljaikra gyűjtenek, adják át a rendőrségnek.

SPORT

OO

A válogatott csapat összeállítása

Tegnap este állította össze a kerületi kapitány helyettese Debrecen válogatott csapatát, amely vasárnap Pécsen, messze idegenben küzd a kerületi színek diadaláért. A kerületi kapitánynak nagy nehézségekkel kellett megküzdnie, mert több jó játékos, így például *Fábry* hivatali elfoglaltsága miatt nem mehet el a több napos turára. A válogatás ennek dacára meglehetősen jól sikerült, a válogatott csapat eme összeállításban a siker reményével indul el. A válogatott csapat a következők:

Szabó DTE

Albisi DEAC Fried II. DKASE

Siposs DKASE, Poroszlay DEAC, Nagy B. DEAC Barta Szolávszky Wampetics Kalmár Mertin DTE, DVSC, DVSC, DEAC, DMTK

Tartalékokok: Alföldy DEAC, Baik, Rottman DKASE,

Eszerint a válogatott csapatban 4 DEAC, 2 DKASE, 2 DTE, 2 Vasutas és 1 DMTK játékos szerepel.

Svéd válogatott—Vidéki válogatott 6:2 (2:1) 10.000 néző.

Nagy érdeklődés kísérte az egész országban Svédország és Magyarorszag vidéki válogatott csapatainak találkozását, amely szerdán délután folyt le Budapesten. A mérkőzés nem végződött kielégítő eredménnyel, bár a vidékiek győzelmét nem vártuk, ily nagy gólarányu vereségre nem voltunk elkészülve. Ugy látszik, a vidékieknek még sokat kell fejlődnie.

A vidéki válogatott a következő csapattal állt fel: *Adorján* (Kaposvár), *Fried* (Debrecen), *Prém* (Szombathely), *Ludwig* (Pécs), *Csáki* (Szeged), *Milosovics* (Nagykanizsa), *Kruckler* (Szombathely), *Csapkay* (Diósgyőr), *Mészáros* (Szombathely), *Solti* (Szeged), *Holzlaner* (Szombathely).

Holzlaner mindjárt az első féldő elején karját törte, helyét *Zilizi* (Monor) foglalta el. Az első gólt a vidékiek érik el *Kruckler* lefutásából. A svédek rövidesen kiegyenlítenek, sőt a vezetést is megszerzik.

A második féldőben a nagyszerű összjátékkal dolgozó svédekkel szemben a vidéki

csapat a jobb szárny kivételével teljesen összeroppank és egymásután esnek a gólok, amelyek közül négyet okvetlen ki kellett volna védenie a kapusnak. Az utolsó pillanatban Soltys beadásából Mészáros a vidékiek második gólját lőtte.

A vidéki csapatból a három szombathelyi játékos emelkedett ki, a többi gyenge volt.

A mérkőzést, amelyet Horthy Miklós kormányzó is végignézett, Bissingen hollandi bíró vezette

Felhívás. Felhívom a DEAC football szakosztályának tagjait, hogy ma, csütörtök este 6 órakor az Egyetemi Kör helyiségében szakosztályi ülésen pontosan megjelenni sziveskedjenek. Intéző.

Felhívás a válogatott csapat játékosaihoz. A kerületi kapitány felkéri a válogatott csapatba beosztott játékosokat, hogy igen fontos megbeszélések végett, ma csütörtök este 8 órakor a Hungaria-kávéházban fegyelmi követelmények terhe alatt megjelenni sziveskedjenek.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR

- 11-én, Pénteken »Kis kadét« B) bérlet.
- 12-én Szombaton »Magdolna« C) bérlet.
- 13-án, Vasárnap d. u. »Kis kadét«.
- 13-án, Vasárnap este »Magdolna«.
- 14-én, Hétfőn »Bob herceg« A) bérlet.
- 15-én, Kedden »Legénykérés« B) bérlet.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Csütörtökön A) bérletben Magdolna kerül színre. A vezető szerepek Halassy Mariska, Rubinyi, Szabó Irma, Árkossy, Heltay kezében vannak.

Veritas vincit. Győz az igazság. Nordisk film, misztérium 7 felvonásban, a főszerepben Mia May. Ezt a grandiózus film alkotást ma utoljára mutatja be az Apollo 7 és 9 órakor nagy zenekar kísérettel.

Jim bűnő. Amerikai életkép 5 felvonásban és az Bjszak fia, Cowboy történet 3 felvonás-

ban. Ezt a két amerikai sláger t egy műsoron mutatja be pénteken az Apollo zenekar kísérettel.

Mia May játszja utoljára a főszerepet a Veritas vincit című 7 felvonásos drámában az Apollóban.

Törvénykezés

§ **Hadifogság után a bíróság előtt.** Az 1921. év június első napjaiban tért vissza négy esztendői orosz hadifogságból Tóth István boldogkőváraljai lakos. Amint hazatért falujába, az ismerősök azonnal körülölgötték, hogy mesélje el, mi újság Szovjetországban. Tóth István a kérdésközlésre dicsérettel kezdte a szovjetrendszert, a vörösvilágot és becsmélő szavakkal illette a nemzeti hadsereget is. Szaporán helyeselt neki Vavrek András falusi gazda is, azt állítván, hogy nálunk is volt vörös világ s akkor nem volt annyi szegény ember, mint most. Mindakettő ellen az állam- és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló törvény alapján eljárás indult. Tegnap tárgyalta ügyüket a kir. törvényszék. Mindkét vádlott tagadta a vádat, a kihallgatott tanuk pedig nem emlékeztek semmire sem. A bíróság a perbeszédék után *felmentő ítéletet hozott*, amiben úgy az ügyész, mint a védő megnyugodott, így az ítélet jogerőssé vált.

§ **A monstre per tizenegyedik napja.** A monstre kommunista bünper tárgyalásának 14-ik napján debreceni tanukat hallgatott ki a katonai bíróság. **Orley** százados Moussong századosra nézve tett kedvező tanuvallomást. Együtt szolgált vele a 29. honvédpétszállóaljnál s rendkívül tehetséges és jó katonának ismerte, aki nem értett egyet a forradalommal. Kihallgatta a bíróság **Bossányi Ádám** alezredet, **Haidekker, Ohavszky** századosokat és **Vitányi** hadbíró századosot, akik főleg Mousson és Böszörményi századosról tettek vallomást általában egy-kettő kivételével kedvezően.

Kihallgatta a katonai törvényszék **Hornyák**, nyiregyházi épészt, Böszörményi százados nyiregyházi házigazdáját, aki elmondotta, hogy bár Böszörményi vörösparancsnok volt, mégis elvitték a kommunisták a lovát.

A tárgyalást ma délelőtt folytatják. Igen sok tanu kihallgatása van hátra. A hátralevő tárgyalási napokon még több érdekes tanuvallomás fog elhangzani. Ma délelőtt hallgatják ki **Urmánczy** Nándor, volt országgyűlési képviselőt, a Honvédelmi Párt jelenlegi elnökét, akinek tanuvallomását nagy érdeklődés előzi meg.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Berettyóújfaluban

Építendő szálloda, mezei és színház, kávéház és vendéglő, gőz- és kádfürdő valamint üzletek 3 évre bérbeadó. Ajánlatok Berettyóújfalusi községhez Bőllőnyi György jegyző úrnál f. évi nov. 15 ig beadandók. Ugyanott a hivatalos órák alatt a tervek megtekinthetők **Miesner** mérnök.

Kárpitos menekült, házaknál olesón dolgozik. Zselyny Nyulás Barak.

Forgács István
műorás
Bádoga-u.

Vasabroncs

kilóra kapható lapunk kiadóhivatalában.

Bélyeggyár és vésőintézet

PAULÓ I.
Matthányi-utca 22.
Telefon 1368.

DEBRECENI
Kalapgyár
SZÉLLÉS KÖSA
Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan pontosan készíttetnek
Piac-u. 63. sz.

A tőzsde

Magyar korona: 47 1/2.

A mai tőzsde tartott irányzattal indult, a tőzsdeidő későbbi folyamán azonban realizációs eladásokra az irányzat kissé ellanyhult. Az eladások kerültek túlsúlyra, az árfolyamok lemorzsolódtak. A realizációs törekvések kifejlődéséhez hozzájárult az a körülmény is, hogy a külföldi hírekben teljes a hiány és ez tájékozatlanságot idézett elő. A kuliszban az összes papíroknál az eladások voltak túlsúlyban és minden érték kisebb-nagyobb árvesztéget szenvedett. A bankpiae csendes volt, a malompiac az irányzat elég kedvetlen és szintén az eladók vannak többségben. Kivételt képez a Viktória malom, amelyet élénken keresnek, úgy, hogy a nyitáshoz képest árnyereséget ért el. A szénpiacra a helyzet hasonló és több-kevesebb árvesztés mutatkozik minden papírnál. A vaspiacra Ganz-Danub., Fegyver, Láng és Motor kivételével az összes papírok néhány pontnyi veszteséget szenvedtek, míg az említették a nyitási kurzus fölött zárltak. A fapiaeon is nagy számban jelentkeztek az eladók, úgy, hogy az összes árfolyamok jelentékenyen lemorzsolódtak. Kivétel Magyar Lloyd, amelyre vételi megbizások érkeztek, úgy, hogy a nyitási kurzus fölött zárlt. A vegyespiacra a nyomdapapíroknak élénkség volt és Athenium és Franklin a nyitási árfolyam fölött zárltak. A közlekedési papírok közül Atlanticában volt üzlet, mely árfolyamát meg tudta tartani, a Trust 200 pontos veszteséget szenvedett. A vegyespiacra szintén az eladók voltak túlsúlyban. Nagyszabású eladások voltak az összes papíroknak és csak Szikra, Vasuti forg. zárltak a nyitási árfolyam fölött, míg a többiek lemorzsolódtak

Budapesti zárlat.

Magyar hitel 2010, Osztrák hitel 930,

Angol-Magyar 810, Leszámlító bank 780, Magyar-Olvas 345, Jelz hitelbank 280, Hazai bank 690, Salgó 7400, Rimamurányi 2150, Közúti 1260, Déli vasút 1540, Államvasút 8900, Keresk. bank 7900, Általános takarékp. —, Pesti hazai 24750, Borsod-miskolci 5100, Conoordia 4100, Budapesti gőz. 7250, Gízella 2950, Hungária 3550, Viktória 18800, Beocsini 7500, Kohó 5950, Általános közszén 12500, Urkányi 7800, Adria 10500, Atlantic 3500, Levante 8300, Trust 2450, Ganz Danubius 44900, Ganz villamos 7600, Lipták 593, Magy. ae l 8500, Schliok 1415, Wörner 365, Brassói 4000, Izzó 6850, Spódium 8200, Hazai faterm. 7800, Klotild 4325, Brdó 1450, Nasici 24600, Neuschl Licht. 985, Orosz. fa 1485, Telefon 5050.

Valuták.

A valutapiac tájékozatlan volt. Nagyobb üzlet volt dollárban, amelyet fluktuáló árfolyamon vásároltak s amely végeredményben a nyitási árfolyamát meg tudta tartani, mert egy localis jellegű kis kilengés után újra nyitási kurzusára emelkedett. A francia frank erőteljesen megszilárdult. — Kellemeesen hatott a piacra az osztrák koronának megszilárdulása, amely elérte a 26-os pontot, de ezt nem tudta megtartani és a tőzsdeidő vége felé 22 1/2-re hanyatlott vissza. Feltűnő volt a lei nagy szilárd-sága, amikor nyitáskor 660—70 pontot jegyzett, azonban később 632-ig hanyatlott vissza. Elénk volt még a szokol, lengyel márka ellanyhult. A kifizetések piacán Berlin lanyhult, míg Páris erősen megszilárdult. A bécsi deviza szilárd volt.

Napoleon 4140—80, Angol font 4800—4900, Dollár 1235—250. Francia frank 10000—9100, Márka 480—45, Lira 5200—5400, Osztrák kor. 29—23, Rubel 5450—5550, Lei 630—45, Sokol 1230—260, Svájci frank 2250—225. Korona dinár 1098—110, Lengyel márka 8250—3350.

Utőtőzsde. A hangulat megjavult, csak a kulisz lanyha. A korlátértékeket javult

árfolyamon keresik. Államvasut 8925, Rima 3080—3025, Salgó 7200—400, Déli vasut 1560, Közúti 1260, Szikra 2850, Flóra 4700, Spódium 3050, Izzó 6850, Klotild 475, Köburg 2000, Ganz-villamos 7700, Láng 1660, Lipták 590, Egy. fa 685, O. fa 1490, Lichtig 950.

Valuták: Dollár 1230, Angol font 4700, francia frank 8850, lira 5200, Napoleon 4150, lengyel 5 ezres 37, ezres 35, osztrák 10 ezres 21 1/2, ezres 21 1/2, lei 635, szokol 1235, márka 437. ezüst korona 42, forint 112.

Zárult zárttőzsde Berlin 205, Holland 18450, Newyork 588, London 2100, Páris 2870, Milánó 2255, Prága 580, Budapest 47 1/2, Zágráb 130, Bukarest 825, Varsó 17, Bécs 0'19, Osztrák bélyegzett 12.

Dollárt

és más idegen pénzt, aranyat ezüstöt legolcsóbban vossz

Simon György DEBRECEN Kossuth-u. 11.

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsde még mindig tartózkodó volt. Nagy tételeket vásároltak össze zabban, emelkedő árfolyamok mellett, állítólagos állami számlákra. A busa kissé ellanyhult. A tengeri vásárltak.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2550—2500, fehérmegyei 2510—2560, pestmegyei 2510—2560, rozs 1725—750, takarmány árpa 1775—1825, sörárpa 1900—950, zab 1700—740, tengeri 2100—130, köles 1750—850, repec 21—32, Korpa 1120—150.

Sertésjelenés. Zárt vásári maradvány 99 sertés és 5 süldő. Érkezett 40 sertés, összesen 139 sertés és 5 süldő. Eladott 30 sertés, maradvány 109 sertés és 5 süldő. Árak: zsirsertés fiatal közép 83—92, könnyű 76—82.

Szabadvásári maradvány 468 sertés, — Érkezett 55, összesen 521. Eladott 60, maradvány 461. Árak: zsirsertés fiatal közép 81—100, könnyű 64—90

ÓCSKA

STEINER, Eötvös-u. 110.

vasat, rozot és más anyagok fémek legmagasabb árát vasak. — Kovácsoknak használatot beszereltek. Fagyos télet elvárhatok.

Kőváry és Altmann

szücszmesterek

Debrecen, Piac-uton 42.

Pannonia szálló udvar

Mindenféle szűcs munkákat szak-szerűen készít a legutóbbi divat szerint. Ugyanott kész munkák kaphatók. Megrendeléseket pontosan eszűcsöl.

Eladó ház és föld

Tócskertenben István-uton 2 szobás lakás, 1600 négyszögletű kitűnő fekete föld gyümölcsösökkel, lucernás vagy veteményesnek azonnali beköltözésre eladó **DEZSŐ LÁSZLÓ** irodája Maróthy-u. 18.

Köszalítási, reverenda-, intőzeti és libória posztókstruxok

nagy választékban, különlegességek

Bielitsi „Zipser“ posztók lerakata

Ekker József

posztónagykereskedő
Budapest, VI., Anker-köz 1. sz.
Telefon: 39—71.

Tanulóleány

azonnal felvétetik lapunk nyomdájában Piac-u. 59.

Rühkenőcs, Kreolin, Kénvirág, Kálicsappan és mindenféle fertőtlenítő szerek
„Radikál“ patkányirtó szer stb.
Telefon 14-80. legolcsóbban szerezhetőek be Telefon 14-80
Korzó Drogueria Debrecen, Piac-utca 42. sz.